

franske flagg vaier fremdeles over alle offentlige bygninger. Den franske Vichy-guvernør paa øia har trukket sig sydover op i fjellene med de tropper, som enda følger ham. Under britenes inntog i hovedstaden blev de mottatt med ovasjoner fra befolkningen.

v v v

Den britiske flaateminister Alexander meddeler offentlig, at den britiske flaae siden uttrekningen fra Frankrike - da britene en tid maatte overta vaktholdet tilsjøss alene - har greid aa erstatte alle tap ved nybygninger. Storbritannia har like mange slagskip, hangarskip og kryssere idag som for 2 1/4 aar siden, og det har flere destroyere, og der til en stor tilvekst av korvetter til konvoytjeneste og ubaatjakt.

v v v

I Østen er situasjonen vesentlig uforandret til tross for alle japanernes anstrengelser. Under et fornyet japansk forsøk paa landsetninger paa Salomonøiene, blev 1 japansk krysser rammet av en torpedo, 1 med bomber. Flaaten trakk sig tilbake, og under forfølgelsen blev antagelig 2 japanske slagskip skadet. Amerikanerne har utført et angrep paa den japanske base Kiska paa Aleuterne hvorunder 500 japanere blev drept eller saaret, og japansk tonnasje blev ødelagt. Ved Buna paa New Guinea blev den japanske landgangsflaae, bestaaende av mindre, saapne fartøier, totalt ødelagt. I Milne Bay er oprydningen fullført og de siste spredte japanske avdelinger utslettet. En intens luftoffensiv har foregaat mot japanske forsyninger og forbindelseslinier paa New Guinea. Lagerhus, broer veier o.s.v. er blitt bombardert dag og natt. Paa øia Timor fortsetter en australsk guerilla-avdeling sine operasjoner mot de japanske besettestropper. Australierne har sitt kvarter i fjellene i 9000 fots høide, hvor de er vel forsynet med mat, kaffe og tobakk. De oprinnelig 4000 mann sterke japanske besettestropper er tilføiet større tap av australierne, som bl. a. et sted la et bakhold og drepte 300 japanere.

v v v

Paa marineverftet i Washington er det under leie- og laanelovens bestemmelser overført en amerikansk ubaatjager til det norske flagg. President Roosevelt talte for anled-

ningen, og kronprinsesse Märtha var tilstede og svarte. Presidenten formet sin tale som en varm hyldest til Norge. Han uttalte bl. a., at hvis nogen ytret tvil om at krigen var nødvendig, pleide han aa si, se paa Norge. Norge var et freidselskende land, som bare hadde ønsket aa holde sig utenfor krigen, men var blitt overfalt. Hvis nogen tvilte paa demokratiens seiersvilje, pleide han ogsaa aa si, se paa Norge. Han pekte paa den norske hjemmefronts styrke og det bidrag den norske handelsflaae yder de alliertes sak, enda den har mistet 200 skip, og 1300 sjøfolk har satt livet inn. Hvis nogen tvilte paa demokratiens endelige seir, sa han se paa Norge. Nordmennene ødela 1/3 av den tyske invasionsflaae, og deres egen orlogsflaae er nu nr. 4 i rekken av de allierte nasjoners. Norske krigsfartøier gjør sin innsats fra Nordsjøen til Det indiske hav. Norge, paa samme tid overvunnet og uovervinnelig, sa presidenten. Etter at det amerikanske flagg var firt, blev det norske flagg heist paa jageren under kommando av løytnant Lund, som gav fartøiet navn "Kong Haakon 7".

v v v

For aa hindre tyskerne og quislingenes planer i forbindelse med det strandede riksting, har masseutmeldelser funnet sted av Norges Industriforbund og Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon. Over 200.000 arbeidere har meldt sig ut. I den anledning bringer 6 mill. arbeidere i Amerika sin hilsen til norske kamerater. Man hadde ment at Quislings plan var aa etablere et tilsynelatende lovlig riksting eller storting, for med det i ryggen aa slutte fred med tyskerne. Derefter kunde tanke være aa mobilisere nordmennene til aktiv innsats i krigen. Foreløpig har tyskerne maattet nøie sig med aa kreve 3000 medlemmer av NS, eller halvparten av partiets vaapenføre menn, kalt under vaapen.

v v v

Den danske legion "Frikorps Danmark" er kommet paa hjemlov til det land de har forraadt. Samtidig har tyskerne agenter i Danmark satt igang en virkningsløs propaganda for aa rekruttere korpset. Danskerne har besvart propagandaen med følgende vits: Meld Dem straks, De kan endnu naa at komme med i det store Tilbagetog i Russland.

v v v

Fredag 2. oktober

1942.

Russland. - For en uke siden var Stalingrads stilling sterkere enn den hadde vært paa mange dager. Ingen vesentlige forskyvninger hadde funnet sted. Russerne utførte heldige motangrep. Situasjonen ved fronten var saa innviklet, at de tyske fly ikke kunde gripe direkte inn i kampen. 1 million tyskere var samlet ved byen og de nærliggende frontavsnitt. Timosjenko fortsatte sitt fremstøt i marken nordvest for byen, og det lyktes ham aa avskjære viktige tyske forbindelseslinier. Men ellers har hverken det de forsøk paa aa drive den tyske flanke tilbake, eller det tilsvarende forsøk sør for byen, hatt større innflytelse paa tingenes utvikling. Paa angrepet 60de dag, den 28de sept., fortsatte kampene med uforminskraft; nordvest for byen holdt russerne sine erobrede stillinger, sør for byen gikk de angrepsvis til verks. De tyske tap i løpet av 30 dager blev anslaaet til 200.000 mann. Tyske reserver blev stadig ført frem med fly. Det russiske forsvars styrke ligger i artilleriet, hvormed de tar de fremrykkende tyske tankkolonner under en tilintetgjørende kryssild. Tyskerne paa sin side er overlegne i luften, hvor deres styrke settes til 1000 fly. Under sine siste fremstøt har tyskerne satt alt inn. Fem angrep mot fabrikkstrøkene i byens nordvestre utkant blev igaar kastet tilbake, men ved et sjette angrep satte tyskerne sig fast i sine fremkutte stillinger. Angrepet blev innledet med et artilleribombardement, hvorunder tyskerne lot 3000 granater regne over et område paa 1.5 km. Derefter rykket de frem under en "paraply" av aeroplaner. Hvor meget av byen tyskerne har erobret, vites ikke; men ett av sine viktigste maal, aa naa frem til Volga, har de enda ikke naadd. Under kampene om Stalingrad naa det søndres mellom forskjellige frontavsnitt, idet bybebyggelsen strekker sig i stor lengde langs Volga. Men det er meget vanskelig aa danne sig et bilde av situasjonen etter meldingene, som aldri angir nøyaktig de omraader, som tapes og holdes. I de siste 24 timer er situasjonen forverret. De tyske tap ved

Stalingrad settes til 80.000 mann pr. uke for de siste ukers vedkommende. Av dette er det klart, at slaget har bragt tyskerne et alvorlig nederlag, selv om de vil kalle den endelige inntagelse av byen for en seier. Kan hende den dag vil komme, da Hitler gjerne ofret en strategisk stilling av Stalingrads betydning, om han derved hadde kunnet vinne tilbake de soldater og det materielle, som byens inntagelse har kostet og enda vil koste ham. Men for Hitler er det ingen vei tilbake og bare en vei frem - veien til det endelige store nederlag.

Mens verdenshistoriens største slag paagaar ved Stalingrad fortsetter kampene uavbrutt ved østfrontens andre avsnitt. Ved Grozny rykker tyskerne langsomt frem, men det er en fremgang, som ligger langt tilbake for planen. Om faa uker vil pass og fjelloverganger bli ufarbare. Ved Novorossisk har russerne tilføid romanske tropper store tap og erobret viktige høider. Ved Voronezj fortsetter det russiske press mot de tyske linier. Og ved Rsjef har russerne tatt offensiven og erobret en rekke landsbyer og en strategisk høide. Dette har skjedd ved at de har brutt igjennem forsvarslinier, som det hadde tatt tyskerne mange maaneder aa bygge op. Ved Stalingrad fortsetter ogsaa det russiske press.

v v v

Efter en 9 dagers pause fortsetter den britiske bombing av maal i Tyskland. Flensburgs ubaatverfter har vært utsatt for et kraftig angrep. 17 britiske bombefly gikk tapt. Kemiske fabrikker og olieraffinerier i Holland er ogsaa angrepet av britiske fly, som opererte enkeltvis. Alle disse fly vendte tilbake til sine baser.

v v v

Amerikanerne har i september bygget 90 handelsskip, eller 3 skip pr. dag. De utgjør tilsammen 1 mill. tonn. I de forløpne 12 maaneder har amerikanske verfter levert 428 skip paa tilsammen 5 1/2 mill. tonn. Iaar vil amerikanerne bygge 8 mill. tonn. Til neste aar vil de levere 4 skip o. dagen, eller nærmere 15 mill. tonn. Som det før er meddelt, erstatter den amerikanske skibsbygging alene alle

tap, som skyldes aksens ubaater. Skipssænkringene i denne krig har enda aldri steget til den høide som under forrige krig, da tapene paa en maaned i 1917 var oppe i 840.000 tonn, altsaa betydelig mindre enn den amerikanske skipsproduksjon i forrige maaned.

I disse tall er ikke inkludert alle krigsskipene, som bygges ved amerikanske verfter. For noen dager siden fullførtes et nytt hangarskip 15 maaneder før beregnet byggetid. Det fikk navnet "Lexington" etter hangarskipet, som gikk tapt ved Midway.

v v v

Den amerikanske flykonstruktør Glen Martin uttaler at en squadron av de projekteerte kjempefly, som skal kunne ta 70 tonn bombelast, vil være i stand til aa utslette Tokio i ett angrep.

v v v

Konvojen til de nordrussiske havner som tyskerne bragte alike overdrevne meldinger om for aa fylle ut spalteplass, reservert inntagelsen av Stalingrad, bestod av amerikanske, britiske og russiske skip. Det var den største konvoy, som nogengang har gått til Russland; den medførte fullt utstyr til 9 divisjoner, fly, tanks, panserbiler, artilleri osv. Den var ledsaget av 75 krigsskip, hvoriblant hangarskip, den sterkeste eskorterte en konvoy nogengang har hatt. Tyskerne utførte sitt angrep i dagene 12.-16. sept., da konvojen befant sig nordenfor Norge. De vaaget ikke aa sette inn sine overflateskip, slagskip og kryssere, som er stasjonert i norske fjorder. Angrepet blev utelukkende foretatt med fly og ubaater. Det er ikke opplyst enda hvor mange av konvoyens skip, tyskerne greide aa senke; men av ledsageskipene blev ingen truffet. Britene hadde en ubehagelig overraskelse i bakhaand for de tyske fly, idet hangarskipene medførte Hurricane jagere, ombygget for start fra hangarskip. Hurricane har ikke den hastighet som sin yngre bror Spitfire, men den er uendelig manøvrerbar. Her har vi forklaringen paa at 40 tyske bombe- og torpedofly blev skutt ned, mens bare 4 av de engelske jagere gikk tapt. For øvrig blev tre av pilotene reddet. 2 tyske ubaater blev senket, og 4 alvorlig skadet. Etter aa ha ført konvojen vel i havn, tok ledsageskipene en ny konvoy av tomme skip med sig tilbake. Denne blev ogsaa utsatt for angrep. Dette blev uteluk-

kende utført av ubaater, idet de tyske fly holdt sig tilbake efter forrige nederlag. Under angrepet blev den britiske minefæler "Leda" og et handelsskip senket, og destroyeren "Somali" blev rammet av en torpedo for aa opgis efter at den hadde vært tauet i to dager. To tyske ubaater blev skadet, antagelig alvorlig. Efter tyskernes første overdrevne meldinger hadde den tyske admiral Lützwø valgt "konvoyslag" som emne for en radiokronikk, men denne kronikk blev igjen avlyst.

v v v

Det meldes at de tyske ubaatmannakaper, som er tatt til fange av britene, enda ikke har vist tegn paa selvopgivelse, krigstretthet eller manglende tro paa en tysk seier. Det hører til undtagelsene naar et tysk ubaatmannskap gjorde mytteri i Atlanterhavet og overgav ubaaten til et britisk marinefartøi. Vi gaar ut fra at tyskernes tap av ubaater fremdeles er like stort, vel i ubaat i døgnet, som Churchill for en tid siden opplyste. Men av gode grunner gjør man ikke fienden den tjeneste aa rapportere senkningen av ubaater. Dette skjer bare undtagelsesvis, som naar et lite britisk sikkerhetsfartøi, et tidligere amerikansk kystbevoktningskip, paa en dag senker en stor italiensk ubaat og alvorlig skader en annen.

v v v

Vedskutte tyske jagerfly viser at det i Tyskland hersker mangel paa nikkel. Flyenes forminskede motstandskraft paa grunn av nikkelmangel settes til 10 procent.

For aa avhjelpe bolig mangelen i Tyskland, som vel ikke minst skyldes den britiske bombing, er det bestemt, at alle gaarder, som siden 1936 er ombygget til forretningslokaler og kontorer, igjen skal innredes til leiligheter.

Fra Norge kommer ogsaa meldinger om mangler. Paa Hamar er det innsatt 26 lokomotiver til reparasjon. De er saa nedslitt, at det for halvdelen av dem vil ta flere maaneder før de kan settes inn bare i lett trafikk. Det er vanskelig aa skaffe reservedeler til tyskerne biler, som ogsaa er meget slitt. Gravemaskiner paa Vestlandet maa staa uvirksomme paa grunn av oliemangel. Nordpaa har tyskerne transportvanskeligheter. En god del av transportene foregaar kamuflert i fliseskøiter, som er utstyrt med antiluftskyts, men mange skøiter er senket.

v v v

Kairo melder om patruljevirkosomhet, artilleridueller og flyaktivitet med bombing av aksens baser. Den 28. september blev Tobruk bombet for 97de gang paa 102 dager. Akse har hatt større tap i luften, baade over Malta, Middelhavet og fastlandet. Akse-skipsfart i Middelhavet har ogsaa lidt en rekke tap. Amerikanske Liberator bombefly deltar med de allierte. Midt i uken foretok britenes 8de armé et fremstøt og erobret en strategisk høide, hvor de siden har konsolidert sig og motstaatt flere motangrep.

Det er den nye britiske 6-punds antitankkanon, som faar æren for aa ha hjulpet 8de armé til aa motstaa Rommels siste offensiv. Noen faa stykker av denne kanon var alt kommet frem da britene blev tvunget til retrett. Større sendinger var da paa vei rundt Kapp det gode haap, og kom altsaa frem tidsnok, da det gjaldt aa stoppe de tyske tankfremstøt mot Alexandria.

Havnearleggene ved Suez er betydelig utvidet og istand til aa losse like mange tusen tonn pr. dag som tidligere hundre tonn pr. uke. En ny jernbane er anlagt paa østsiden av kanalen, og en ny bro er bygget over.

v v v

De fire britiske bombefly, som forleden angrep maal i Oslo, var av den nye type "Mosquito". Angrepet var rettet mot Gestapos bygninger paa Victoria terrasse. Det foregikk fra 30 meters høide. Fotografier av bombenedslagene viser at de utpekte maal blev truffet. Et fly vendte ikke tilbake; toktets leder, squadron leader Parry, saa det falle i fjorden. Ifølge meldinger over Stockholm havnet en av bombene, som hadde utsatt tenning, i en kjeller, hvor overordnede Gestapo-folk hadde tatt tilflukt. De blev begravd i ruinerne.

v v v

Mange dødsdommer er fellet i Tyskland. Det ulmer blant den del av befolkningen som bare nødtvungent har bøiet sig under Nazis aak. Amerikanske tropper har foretatt en 2 dagers invasjonsmåner ved Liverpool. Britiske tropper deltok. Tanks, panserbiler, artilleri osv. blev landsatt.

Roosevelt har foretatt en 10 tusen miles inspeksjonstur i De forente Stater. Han finner stemningen enda enda bedre i Vesten enn i Washington, og overalt en klar forståelse av hvad krigen gaar ut paa. Roose-

velt uttaler sin tilfredshet med produksjonen, men mener at den tross alt bare er 95 procent av den nuværende kapasitet. Den skal forhøies.

De amerikanske whiskyfabrikker skal nedlegges og spriten anvendes til fremstilling av sprengstoffer og syntetisk gummi. Tyskerne vil i dette sikkert se et bevis paa hvor daarlig det staar til med visse krigshissere og drukkenbolter, siden de tvinges till aa gi avkall paa highballen. Men saa ilde er det allikevel ikke. Amerika har nok whisky lagret til aa dekke tre aars forbruk.

Kanada besørger en trediedel av konvoytjenesten i Atlanterhavet. Det har 50 krigsskip og 48.000 marinefolk. 1.100 kanadiere tjener i den britiske marine.

I Argentina er det avholdt et stort møte, hvor de tilstedeværende erklærte sin solidaritet med Brazil. Blant de deltagende var flere av Argentinas tidligere utenriksministre.

Gestapomannen Grüber er drept i Praha.

v v v

Østen. - I kampene nord for Port Moresby paa New Guinea er japanerne tvunget til retrett. Da australierne fikk tilstrekkelig feltartilleri og flydekning, snudde bladet sig, og australierne forfølger nu fienden. Forfølgelsen maa foregaa langsomt, da det i det uoversiktlige fjellterreng er stor fare for bakhold. De japanske kommunikasjonslinjer, i særdeleshet en bro av største viktighet, blir kraftig bombet av amerikanerne. De har satt inn flyvende festninger og et nytt lavtflyvende bombefly samt Bowfighters. Under retretten har japanerne efterlatt sig meget materiell. Det meldes om stadig øket aktivitet baade til sjøen og i luften paa alle tidligere omtalte kampplasser i og ved Stillehavet. Japanerne har mistet handelskip paa tilsammen mangfoldige tusen tonn, og flere av deres større krigsskip er blitt skadet, delvis alvorlig.

v v v

General Favell har avgitt en uttalelse til pressen. Han sier at britiske og amerikanske tropper vil bli satt inn saa snart som mulig for aa danne en front nummer 2 paa det europeiske fastland. Det vil bli en sver affære, og det maa regnes med store tap før man vinner fast fot, uttaler han. Med hensyn til situasjonen i India uttaler han sig optimistisk, og han kan fortelle at det melder sig sytti tusen nye rekrutter til den indiske

armé hver General W. ill fastslår ogsaa at gjenerobringen av Burma er nødvendig for transporten av forsyninger til den kinesiske armé. Planene for gjenerobringen er ferdig utarbeidet og venter bare paa at bli satt ut i livet, meddeler han

v v v

Amerikanerne opprettholder nu 4 viktige lufttransportruter. En gaar til New Zealand-Australia, en annen til Kina-Russland, den tredje over Sydamerika til Vestafrika og derfra til Egypt og den fjerde over Island til Storbritannia.

v v v

Norges ambassadør i Washington, Morgenstjerne, redegjorde for Norges stilling i forbindelse med den amerikanske laane- og leielov. Norge hadde faat hjelp efter lovens bestemmelse helt siden den blev vedtatt, meddelte han. Og da avtaler blev truffet mellom U.S.A. og de enkelte land, var Norge det fjerde i rekken og kom efter Storbritannia, Russland og Kina. Avtalen Norge hadde gjort med U.S.A. var liklydende med de foregaaende land, men hertil var det for Norges vedkommende innført særklausuler, som begyrtiget oss med hensyn til skipsreparasjoner og skibsbygging. Ut fra hensynet til det kjempestore Norges avhengighet av den norske handelsmarine avtales paa detaljene ved et skibsbyggingsprogram, som skal sikre oss en fornyelse av handelsflaaten.

v v v

En fri fransk avdeling er opprettet i Russland under navn av "Normandie Squadron", melder det fra London. Tidligere fransk premierminister Edouard Herriot, nu 70 aar gammel, sist president i deputerkammeret, er paalagt arrest for sin uavhengige stilling og sine fri-franske sympatier. Herriot nektet aa love at han ikke vilde forlate landet, idet han uttalte at han vilde tjene Frankrike slik som han selv syntes var best. For en tid siden innleverte Herriot sin areallegion, idet han ikke lenger vilde være innehaver av denne orden efter at quislingstyret i Frankrike hadde utdelt den til to franske soldater, som kjempet med tyskerne paa Østfronten.

En tysk melding om senkning av amerikanske troppetransportekip i Atlanterhavet stemples som blank løgn. Den russiske ambassadør i Storbritannia har paa dagen for sitt tiarsjubelium i embedet faatt Leninor-

dere, den største russiske utmerkelse.

De britiske Home Guards, som bestaar av 2 mill. mann, de fleste haardt arbeidende, har i tillegg til sine frivillig paatatte militære plikter ogsaa paatatt sig brannvakt. Man regner med tysk bombing til vinteren med paafølgende branner. Londona city, som ligger nesten mennesketom om natten, trenger f. eks. en effektivere brannvakt.

Om romanske soldater deserterer til russerne, blir deres nærmeste slektninger skutt.

v v v

Tysk skipsfart har lidt en rekke tap utenfor okkuperte kyater. Britiske bombefly og lette sjøstridskrefter har utført vellykkede angrep

v v v

Ved Stalingrad er stillingen bedret for russerne ifølge dagens siste meldinger.

v v v

Dieppe. - Av de britiske, kanadiske og amerikanske tropper, som deltok i raidet ved Dieppe, var det nesten halvparten som ikke vendte tilbake. av de 5000 deltagende kanadiere blev 2717 drept eller saaret. - En lakttaget paa den andre siden av Kanalen uttaler, at om et angrep samtidig var forsøkt paa et annet avsnitt av kysten, vilde v. Rundstedt vært i en vanskelig stilling, idet han hadde trukket alle disponible styrker sammen ved Dieppe.

v v v

Den amerikanske radiokroniker Graham Swing talte for en tid siden til Norge paa vegne av Amerika. Han nevnte Norges materielle innsats i krigen som var stor for et saa lite land. Men hvad han fremhevet, var det eksempel Norge hadde gitt verden ved den faste holdning paa hjemmefronten. Dere maa forstaa, sa han, at i enhver liten by og landsby i Amerika hvor Norge inntil nu nesten ikke hadde vært kjent, der lyser Norges navn. Graham Swing omtalte Amerikas krigsinnsats. Før aaret er slutt, vil den amerikanske hær telle 4 mill. mann, og innen utgangen av neste aar 7-8 mill. Amerika bruker nu to ganger saa meget paa krigen som i slutten av 1918. Til juni laar hadde Amerika brukt 44% av nasjonalinntekten paa krigen, og innen juni neste aar vilde det bruke 55%. Dette har dere en del i, sa Graham Swing, for det er deres eksempel som har stimulert oss.

v v v

Fredag, 9. okt.

1942.

Russland. - For et par dager siden forkyndte tyskerne at det ikke lenger var paakrevet aa sette flere infanteriangrep inn mot Stalingrad, idet byens siste motstand skulde nedkjempes med artilleri og flybombing. Paa kampenes 71de dag, 9 dager efter at Hitler hadde lovet byens snarlige fall, figurerte Stalingrad for første gang ikke i det tyske kommunike. Ikke desto mindre fortsetter de tyske infanteriangrep i byen med samme voldsamhet uten at tyskerne har vunnet synderlig terreng. Kampene staar om hus og kvartaler, som erobres og gjenerobres flere ganger. Imens rykker Timosjenko frem nordvest for byen. Langsomt men sikkert vinner han terreng i det befestede belte mellom Don og Volga som beskytter tyskernes venstre flanke. Ifølge de siste meldinger har han inntatt tyske skyttergraver og overskredet Don paa flere steder. - I Kaukasus, hvor tyskerne har satt stadig kraftigere inn ved Mostok for aa naa frem til oliekildene ved Grozny, staar russerne fast. Ved Svartehavshavnen Novorossisk erobret russerne i løpet av 2 dager 14 viktige høidedrag. Fra Voronesj kommer det ogsaa meldinger om russisk fremgang. Det samme gjelder frontavsnittet ved Rsjef, hvor det kjempes om byen. I luftkamper ved Leningrad har tyskerne hatt tap. Russerne har her satt inn sine nye jagerfly. Det ser ut som tyskerne forbereder et angrep paa byen, som de har begynt aa bombardere med tungt beleiringsartilleri.

v v v

Alliert luftaktivitet. - I de seks første netter i oktober utførte britene 4 større angrep mot maal i Tyskland. Blant maalene kan nevnes byene Krefeld og Osnabrück. Sistnevnte by har 90.000 innbyggere og bestaar mest av tettbebyggelse. Byen er viktig som kommunikasjons- og industricentrum. Allierte jagerstyrker paa opptil 400 fly har vært i aktivitet over Kanalen, Nordfrankrike, Belgia og Holland. Det største dagangrep med bombefly som hittil er iverksatt, blev utført med over 100 4-motors Liberator-fly og flyvende festninger, tilhørende den amerikanske armé. De blev eskortert av 500 allierte jagerfly. Maalet var staalverkene ved Lille i

Frankrike, og lokomotivfabrikkene sammesteds som fremstiller 100-150 damp- og elektriske lokomotiver om aaret. Svære eksplosjoner med efterfølgende branner blev iaktatt i maalomraadet. De allierte mistet 4 bombefly, mens mannskapet paa et av dem blev reddet. Hvor mange tyske jagere, som blev skutt ned av bombeflyene, foreligger det enda ikke rapport om. Men de allierte jagere skjøt ned 5 tyske jagere uten egne tap.

De britiske 2-tonn bomber, som første gang blev benyttet mot Essen tidlig ifjor, har en sprengvirkning paa 100 x 170 m, mens lufttrykket er effektivt paa et omraade av 225 x 275 m. De nye 4-tonn bomber har omtrent den dobbelte virkning. Chefen for den amerikanske armés flyvaapen, Henry Arnold, meddeler at det er utdannet en meget stor styrke lufttransporterte amerikanske elitetropper. De er fullt utrustet og har lang trening bak sig. Glidefly benyttes.

v v v

I Danmark tilspisses situasjonen. Den danske regjering har gitt efter for de av tyskerne først fremsatte krav, som gikk ut paa økede leveranser til Tyskland av fødemidler samt flere danske arbeidere sendt til Tyskland. Tyskerne har derefter krevet av Danmark, at det skal stille 30.000 mann til aa kjempe paa Østfronten. Som en trussel bak kravet har tyskerne sendt "Frikorps Danmark" paa hjemlov, og lar frikorpsets permission utløpe samtidig med fristen for svaret. I London fremholder man at Danmark naa staar overfor et valg, som blir avgjørende for landets skjebne. Fri dansker i London med den tidligere konservative fører Christmas Møller i spissen maner sine landsmenn hjemme til aa vise standhaftighet.

v v v

Det tyske krav om 150.000 faglærte arbeidere fra Frankrike er ikke etterkommet tiltross for Lavals gode vilje? Bare 17.000 arbeidere har meldt sig frivillig. Tyskerne har gitt frist til 15. okt. Laval har derfor utstedt en forordning, hvor efter franske arbeidere utskrives og tvangssendes til Tyskland. Samme dag som denne forordning blev gjort kjent, eksploderte en bombe i arbeidsformidlingskontoret i Lyon. Senere

har en bombeeksplosjon funnet sted i en kino i Paris, hvor en anti-tysk film blev fremvist med en fascistorganisasjon som arrangør. 2 mennesker blev drept og over 20 saaret. Tyskerne truer med aa ta barna fra hollandske foreldre, som viser tyskfiendtlig sinnelag. Det er som i Luxemburg, hvor de har fremsatt den samme trussel og vil anbringe barna i Hitler-jugend leirer. Likesom i Luxemburg snakker tyskerne ogsaa om aa mobilisere den hollandske mannlige befolkning til den tyske hær. Det er Goerings organ, Essener Nationalzeitung, som har reist kravet om det. Den del av Slovenia, som italienerne ikke har faatt, er naa innlemmet i det tyske rike, og den mannlige ungdom mobiliseres.

Tyskerne krever 5000 lokomotiver og 130.000 jernbanevogner utlevert fra Frankrike. De ønsker det beste materiell, som egner sig til vinterbruk.

v v v

Vi er redd for at vaare venner i London like litt som folk flest ikke fullt ut har forstaatt og regner med tyskernes hensynsløshet. Et bevis paa dette vil vi se i det følgende. Tyskerne har lagt ca. 1400 britiske officerer og menige i lenker. Det er krigsfanger de tok under raidet paa Dieppe. Som grunn til denne fremgangsmaate kommer de med et paa-skudd, som er grepet ut av luften. Britene har svart og sagt, at saa meget som slike metoder byr dem imot, er de allikevel nødt til aa svare i det eneste sprog tyskerne forstaar, og følgelig vil de legge det samme antall tyske krigsfanger i jern. Naa spør vi: er det et sprog tyskerne forstaar? Tyskerne har alt svart, at skjer det, vil de legge det tredobbelte antall britiske krigsfanger i jern. Hvad skal engelskmennene svare til det, slik at tyskerne forstaar det? Skal de fortsette tredoblingen, eller skal de la fangene ligge i jern tre ganger saa lenge som de oprinnelig bestemte 8 eller 12 timer? For en tid siden paastod tyskerne, at de hadde funnet dokumenter, som viste at britene i Nordafrika vilde sulte tyske fanger, og naa sier italienerne at de har faatt tak i papirer, som viser at britene paa et omraade vil utrydde alle italienerne. Italienerne truer ogsaa med repressalier, men sier at det faar utstaa til det endelige oppgjør. Saken er at britene har ti ganger saa mange italienske som italienerne har britiske fanger. Tyskerne derimot har flere britiske enn britene

har tyske fanger. Skal repressalierne fortsette og engelskmennene stadig være paa høide med tyskerne, vil det ende med at samtlige krigsfanger legges i jern paa ubestemt tid. Tyskerne gir sig ikke naar det gjelder overgrep og grusomheter. Snart vil de saa sette fangene paa vann og brød, og saa sulte dem, og saa - naar det ene ord har tatt det andre - likvide dem, som det heter. Hvis engelskmennene ikke er villige til aa gaa saa langt, saa kan de heller aldri lære aa snakke et sprog, som tyskerne forstaar. Britene tror at det tyske overgrep skyldes irritasjon over raidet i Dieppe, men det mener vi er langt fra aa være tilfelle. Det tyskerne vil, er aa skape krigen uten pardon, krigen hvor enhver slaass saa lenge det er liv i ham. Russerne har vist hvad det dødsforaktende forsvar duger til. Og naar tyskerne nu tvinges over paa defensiven, vil de fylle den tyske soldat og det tyske folk med en slik redsel for "det eneste sprog tyskerne forstaar", at de heller dør enn overgir sig. - Vi skal snakke mere om dette og annet vi har i vente en annen gang.

v v v

Paa Aleuterne befester amerikanerne de 6 øiene de har besatt. En amerikansk flyavdeling, som vel føres av slike flyvere, som i fredstid drev med harejakt fra fly, melder at en annen av de aleutiske øiene naa er rensøpt for japanere.

Paa New Guinea nærmer australierne sig Kokokadgapet, som danner overgangen til Owen Stanleyfjellenes nordside.

Amerikanske fly har utført en rekke offensive tokter paa alle østens kamplasser. Flere japanske marine- og handelsfartøier har faatt alvorlige skader ved bombe- og torpedotreff. Blant disse er to lette og en tung krysser.

v v v

Vi har tidligere opgitt den kanadiske flaaate til 50 skip, men det riktige tall er 500.

Det gaar nesten ikke en uke uten at amerikanske styrker kommer til Storbritannia.

Den kanadiske hær i England bestaar av 2 armékorps, hvorav det ene er sammensatt av 2 tankdivisjoner, det andre av 3 infanteridivisjoner. I de siste 18 maaneder har britene fordoblet sin produksjon av fly, tredoblet produksjonen av tanks, og fordoblet produksjonen av haandvaaben.

v v v

Kgl. Post

16. oktober 1942.

Russland. - I Stalingrad begynte uken med kamper i redusert maalestokk. Tyskernes press avtok mens de førte frem forsterkninger. I dagene som fulgte blev nogen mindre tyske angrep slaatt tilbake. Derefter begynte tyskerne igjen sitt uavbrutte stormangrep. Russerne satte inn med motangrep, og ingen vesentlige forandringer fulgte, før tyskerne idag ved et konsentrert angrep paa et mindre omraade, tvang russerne til aa evakuere en sektor av byens nordlige del. Byens stilling betegnes som mere utsatt enn noengang før. Nordvest og syd for Stalingrad fortsetter Timosjenko sine operasjoner. Han konsoliderer sine stillinger mellom Don og Volga, har overkredet Don i nordvest, og rykker frem langs breddene. Baade i syd og nord er hans tropper kommet saa nær Stalingrad, at de kan se byen. Paa frontene i Kaukasus har tyskerne hatt nogen fremgang. Russerne utkjemper her defensive kamper. Ved Voronesj er russerne paa offensiven. De gaar over Don og trenger sydover. - Tyskerne holder nu bare den sydlige del av Rsjef. - Fra Leningrad avsnittet meldes det om kamper.

De politiske kommissærer i den røde hær er avskaffet. Sovjetregjeringen begrunner dette med at hærens officerer ogsaa har vist sig aa være sin politiske oppgave voksen, likesom de politiske kommissærer mange ganger under kampene har paatatt sig militære oppgaver. Det er derfor ingen grunn lenger til aa holde hærens politiske og militære ledelse adskilt. De tidligere politiske kommissærer utdannes nu til befal.

v v v

Alliert bombing. - Det tidligere omtalte bombetokt mot staalverkene i Lille er nu fullstendig belyst ved rapporter. Det deltok 115 4-motors amerikanske bombefly, Liberator og flyvende festninger. De var eskortert av ca. 500 allierte jagere. Disse jagerne skjøt ned 5 tyske jagere uten egne tap. Bombeflyene skjøt ned 48 tyske jagere mens de selv mistet 4. Saken er den, at naar disse bombeflyene flyr i formasjon, kan de rette en konsentrert ild til alle kanter med

sitt meget kraftige skyts. Det er da saa aa si umulig for en fiendtlig jager aa komme innpaa. Britiske bombefly har utført et kraftig angrep paa flaaatehavna Kiel. Likeledes er maal i Rhinland, deriblandt Köln angrepet av en stor styrke britiske bombefly.

v v v

I Nord-Afrika har det vært stille paa landfronten, men stor aktivitet i luften. Tyske fly er blitt ødelagt i luften og paa bakken mot meget mindre allierte tap. Et av aksens transporttog blev angrepet av allierte langdistanse-jagere og bombefly. Jagerne gikk først ned i høyde og bestrøk toget med maskingeværild. Lokomotivet stoppet, og et par av jernbanevognene kom i brann. Derefter gikk bombeflyene til angrep. Et par fulltreffere fikk vogner med ammunisjon til aa eksplodere, og sendte det meste av toget 700 m i været. Havnene Tobruk, Sollum og Bengazi er kraftig bombet. Tyskerne har som en følge vært nødt til aa dirigere skibstrafikken over Tripolis. Men paa ruten til Tripolis ligger Malta og sperrer. Tyskerne har derfor - antagelig som en avledende operasjon - satt igang en serie intense luftangrep mot Malta. Med sin nye type Spitfirefly har Maltas forsvar i løpet av en uke skutt ned 103 fiendtlige fly med et eget tap av 13 fly. Fem flyvere blev reddet.

Aksen har ogsaa lidt en rekke skipstap i Middelhavet. Paa en dag senket to britiske ubaater 3 viktige forsyningskip og skadet flere

v v v

Østen. - Australierne rykker langsomt frem i jungelen paa sørsiden av Owen Stanley-fjellene. Forsyningsproblemet sinker fremmarsjen. De har nu opnaadd kontakt med japanernes baktropper. Ifølge siste melding staar de ca. 10 km fra Kokokadgapet, det fjellpasset, som danner overgangen over fjellet. - Amerikanerne har til støtte av disse operasjoner utført en rekke meget kraftige flyangrep mot japanernes baser og sloppet store bombelaster. Ved Salomonøiene har den japanske flaaate hatt store tap. Under forskjellige operasjoner er 2 japanske

24. oktober 1942.

kryssere senket, en destroyer senket, en destroyer og en krysser skadet, et hjelpehangarskip alvorlig skadet, 4 andre skip senket.

Det har lyktes japanerne aa foreta en landing paa Guadalcanar, hvor de naa har begynt et bombardement baade fran land og fra sjøen. Et større slag er under utvikling.

Paa Aleputerne har amerikanerne besatt enda en øi. Den japanske base Kiska er kraftig bombet.

Den nye hovedvei fra de amerikanske veststater gjennom Kanada til Alaska blir ferdig i neste maaned. Langs veien er det anlagt en kjede av flyplasser. Denne veien er av stor strategisk betydning, idet Alaska er det centrale punkt i det nordlige Stillehav og danner en naturlig utfallsport mot Japan. Veien blir ogsaa av største betydning for transporter til Russland via Sibir.

v v v

Fra okkupert omraade. - Britiske borgere paa de av tyskerne okkuperte Kanaløier er bortført til slavearbeide i Tyskland. Tyskerne benekter dette, men britiske patruljer, som har vært iland paa øiene, har funnet lokale aviser med tyske forordninger, som gaar ut paa tvangsevakuering av befolkningen.

Laval har faatt fristen for aa stille 150.000 franske arbeidere for arbeide i Tyskland, utsatt fra 15. okt til maanedens utgang. Alle franske menn mellom 18 og 50 aar er pliktige til aa la sig innregistrere til tvunget arbeide.

I Maline i Belgia er 100 gutter og piker tatt som gisler for belgiske sabotørers overfall paa et militært transporttog.

Greske frihetskjemper behersker omraadene Sydmakeдонia og Nordtessalonika. De kjemper i patruljer fra 10 til 60 mann med vaaben de har tatt fra okkupasjonsstyrkene. De har etablert forbinnelse med de jugoslaviske frihetskjemper.

Fra Jugoslavia meldes det om artilleriduell mellom frihetskjemperne og okkupasjonsarmeen. Paa grunn av serberner motstand er 500 civilpersoner arrestert, har faatt en summarisk dom og er henrettet.

v v v

Chefen for den tyske generalstab, generaloberst Halder, er avsatt av Hitler. Det var Halder som var imot angrepet paa Russland fordi han mente at England først burde nedkjempes. Han etterfulgte v. Brauchitsch, som

hita avskjediget ifjor fordi v. Brauchitsch vilde at tyskerne skulde gaa i vinterkvarter i oktober. Feltmarskalk v. Bock er nu ogsaa avsatt fra alle sine militære kommandoer fordi han hadde vakt Hitlers mishag ved aa gjøre sig til talsmann for at Stalingrad og Moskva skulde erobres før man gikk til offensiven i Kaukasus.

v v v

Fire norske korvetter avviste i 48 timer 18 ubaatangrep mot konvoy.

Op til 7 tyske ubaater gikk samtidig til angrep. Korvettene slap 33 dypvannsbomber og aapnet kanonild 11 ganger. En av korvettene gikk syv ganger til angrep paa ubaatene, en av dem traff den ved taarnet med en bombe, en annen med projektiler. 4 ubaater blev alvorlig skadet. - Britisk sjøofficer uttaler sin beundring for nordmennenes dyktighet i ubaatjakt.

v v v

Amerikansk skibsbygging. - Den 11. ds. gikk 5 nye amerikanske krigsskip av stabelen i en havn paa østkysten. Til neste aar vil Amerika bygge 24 mill. tonn handelstonnasje, altsaa meget mere enn vi tidligere har oplyst. Det blir 4 skip om dagen, men heller ikke med dette er grensen for de amerikanske skibsbyggeriers kapasitet naadd. Her er det bare tilgangen paa materialer som setter grensen.

v v v

Som svar paa en note fra de allierte regjeringer har Sovjetregjeringen tiltraadt beslutningen om avstraffelsen av de tyske krigsforbrytere. Sovjetregjeringen uttaler at den deler de forente nasjoners rettferdige ønske om straff for disse menn - "hele menneskeheten kjenner deres navn og deres blodige gjerninger".

v v v

USA og Storbritannia har gitt avkall paa sine exterritoriale rettigheter i Kina paa 31aarsdagen for den kinesiske republiks tilblivelse. 600.000 italienere i USA vil ikke lenger bli betraktet som "utlendinger tilhørende en fiendtlig nasjon". De vil nu bl. a. delta i krigsproduksjonen. Italienerne i Amerika har vist en saa bra oppførsel, at det ikke har vært nødvendig aa holde mere enn 218 stykker fongslet

v v v

Man regner med at 2/3 av den italienske handelsflaate er opbragt eller senket, og at halvparten av den italienske krigsflaate er senket.

v v v

En offensiv er paabegynt av den 8de britiske armé i Egypt ifølge de siste meldinger. Den foregaar med kraftig støtte i luften. Avdelinger av den britiske Middelhavsflaate deltar og har utført et kraftig bombardement paa Bersah Matruc 160

te blev de britiske skip angrepet av fiendtlige fly, men de motstod angrepet uten tap og vendte alle tilbake til sine baser. Bare en destroyer fikk lettere skader. Forut for offensiven har det gaatt en uke med intens britisk luftaktivitet. Fiendens land- og sjøkommunikasjonslinier er blitt angrepet, likesom hans støttepunkter og flyplasser. Skip paa Tobruks havn har vært gjenstand for ustanselige angrep med gode resultater. Og britiske ubaater i Middelhavet har senket en rekke fiendtlige transportskip. Amerikanske styrker av jagerfly deltar.

Det er sannsynlig at britene med denne offensiv er kommet tyskerne i forkjøpet. Den tyske flyaktivitet over Malta i det siste kan sees som ledd i forbøredelsene til en planlagt tysk offensiv. Vi har tidligere meldt om de store tap tyskerne her hadde. Alt i alt mistet tyskerne 116 fly over Malta i løpet av 8 dager mot et britisk tap av 25 fly. I de siste dager har flyangrepene paa Malta vært av mindre omfang.

En større gresk styrke deltar med den 8. armé i Egypt.

Tyskerne har lagt et minebelte paa optil flere kilometers bredde foran sin front, som strekker sig fra havet inn i ørkenen, hvor den støtter høire flanke paa en saltørken, som ansees ugjennemtregelig for tanks.

v v v

Østfronten. - I Stalingrad blev uken innledet med en russisk tilbaketrekning. Nye tyske angrep blev slaatt tilbake den 18. ds., som var angrepets 80de dag og 18 dager efter Hitlers løfte om byens erobring. Ved fornyede angrep neste dag erobret tyskerne et kvartal, men i de følgende kamper, som paagikk natt som dag, lyktes det dem ikke aa ta saa meget som en meter grunn. Det begynte aa sne midt i uken, hvorpaa fulgte meget kraftig regn. Veier

og marker paa det flate land omkring byen blev opbløtt og ufarbare for tungt materiell. Ifølge siste melding er ny sne falt. Den russiske taktikk, som har vist de beste resultater, bestaar i aa møte de tyske angrep med motangrep og søke nærkamp med fienden.

Nordvest for Stalingrad fortsetter Timosjenko sitt press. Han rykker langsomt frem mens han stadig konsoliderer sine stillinger. I ukens løp har han vunnet kontrollen over et høidedrag av betydning, kastet tyskerne ut av flere stillinger, og nu sist erobret 2 linier av tyske skyttergraver.

Ved Mostok er alle tyske angrep slaatt tilbake. Ved Novorossisk har tyskerne bare hatt mindre fremgang med store tap av mannskaper. Tyskernes tap paa sydfronten i løpet av de 2 siste maaneder opgis som følger: Ved Stalingrad 150.000 mann, ved Mostok 37.000 mann, i Vestkaukasus 45.000 mann. Legger en til et lignende antall haardt saarede, blir det nærmere en halv million mann, som for alltid er satt ut av kampen i denne tid. Ogsaa paa frontene i Kaukasus er det i det siste falt sne, som i høi grad hindrer de tyske operasjoner. Tyskernes forberedte angrep ved Leningrad er det ikke blitt noget av. Tropper skal visstnok være ført herfra til Stalingrad. Under et landingsforsøk paa en øi i Lado-ga blev 16 tyske landingsfartøier senket og 1 erobret av russerne. Samtidig blev 15 tyske fly skutt ned.

Den russiske president Kalinin uttaler bl. a. at tiltross for det store forbruk russerne har hatt av kanoner, har den russiske industri ikke bare erstattet det opslitte materiell, men har kunnet legge op reserver av artilleri. Om den militære stilling sier Kalinin, at den er langt gunstigere iaar enn ifjor, tiltross for tyskernes fremgang i sommer.

v v v

Luftfronten. 94 britiske 4-motors Lancaster bombefly har utført et konsentrert angrep mot de franske rustningsfabrikker Schneider-Creusot, som ligger søndenfor Paris like ved grensen av uokkupert Frankrike. Av hensyn til civilbefolk-

ningen blev angrepet foretatt i dagslys, tiltross for at en da maatte regne med større risiko for angriperne. Ikke desto mindre blev angrepet gjennomført med tapet bare av ett fly, altsaa mindre enn 1 prosent. Lancasterflyet er det mest hurtiggaaende av alle bombefly, og bærer den største bombelast. De 94 flyene gjennomførte sitt konsentrerte angrep i løpet av 7 minutter. Det var om kvelden, og turen hjem foregikk dekket av mørke. Fabrikkkareallet er paa 1150 maal. I løpet av 7 minutter tømte altsaa 94 fly hver 9 tonn bomber ut over omraadet. Foruten vaapen fremstiller fabrikkene lokomotiver.

Hannover, Bremen og Wilhelmshaven er blitt angrepet av enkelte bombefly, likesom jernbaner og lokomotiver i Holland har vært gjenstand for kraftige angrep. Det nye Moskito bombefly, kjent fra angrepet paa Victoria terrasse, og det nye amerikanskbyggede Mustang jagerfly brukes i stor utstrekning. Mustang-jageren er særlig hurtiggaaende og er utstyrt med samme slags maskingeværer som de flyvende festninger. De siste store britiske bombeangrep har vært rettet mot Genua og andre byer i Italia. Genua er angrepet to netter paa rad. Første angrep fant sted i klart maaneskin. To-tonns bomber blev benyttet. Flyverne observerte 18 store branner, hvorav 5 var særlig store. Genua er en viktig flatehavn, og derfra gaar skibninger til Nord-Afrika. Alle britiske fly vendte tilbake. Neste natt blev foruten Genua ogsaa Torino og Savona angrepet. Torino er Italias viktigste industriby og Savona er viktig kommunikasjonsentrum. Etter det siste angrep vendte 3 fly ikke tilbake.

v v v

Luftfrontens betydning ligger ikke, som det ofte er blitt sagt, i at den er en "vestfront", som svarer til fronten i øst. Luftfronten er for de allierte hvad ubaatkrigen er for Tyskland - et slag mot fiendens forsyninger og kommunikasjonslinier. Flere av de kraftigste allierte bombeangrep har i det siste vært rettet mot tyskkontrollerte lokomotivfabrikker foruten mot rullende materiell, som er i bruk. Transportproblemet blir stadig vanskeligere for tyskerne.

v v v

Østen. Australierne rykker stadig frem i Kokodaomraadet paa New Guinea.

Paa Guadalcanar er japanske angrep slaatt tilbake. Japanerne har her valget mellom aa bryte sig frem gjennom den nesten ugjennemtrenge-lige jungel i øias indre eller aa gaa igang med en langsiktig bygging av veier. Amerikanerne har vist tilbake til deres forsøk paa aa komme til langs kysten. Saa lenge japanerne ikke har herredømmet til sjøss, vil de ikke komme frem denne vei. For aa faa herredømmet til sjøss, vil de vaage sig ut med sin slagkraft. Amerikanerne er forberedt paa at det vil skje.

v v v

Et tysk forsyningskip er torpedert ved norskekysten. Et tysk transport-skip, som blev angrepet av britiske fly ved franskekysten, er senere sett staaende paa grunn. Russerne har senket en ferje i Østersjøen full av tyskere. Likeledes har de senket en tysk 10.000-tonner. Ogsaa i Svartehavet har de gjennomført heldige angrep paa tysk kystskipsfart.

v v v

Japansk skipsfart i Østen har hatt store tap. Amerikanske fly har truffet 1 japansk krysser med torpedoer ved Salomonøiene. I samme omraade har en rekke andre japanske krigs- og handelsfartøier faatt skader. Ved Kiska paa Aleuterne er 2 japanske kryssere bombet i brann. Paa havnen Raboul er 4 japanske fartøier - 1 krysser, 1 destroyer og 2 handelsskip - senket, og 6 handelsskip skadet under et angrep av flyvende festninger. Det er amerikanske fly med stasjon i Australia. De maatte fly 3.500 km for aa utføre angrepet.

v v v

530 tyske ubaater er blitt senket i løpet av krigen. Heri er ikke medregnet senkninger utført av franskmennene før sammenbruddet.

v v v

Den amerikanske 10.000-tonn krysser Oklahoma City er gaatt av stabelen. Den er forsynt med 12 6toms kanoner og 12 stk. 5toms luftvernshyts.

v v v

De britiske slagskip Warspite, kjent fra slaget ved Narvik, Resolution og Royal Sovereign samt hangarskipet Illustrious er overført til Stillehavet.

v v v

Tyskerne har arrestert slektninger av den tsjekkosllovakiske regjering i London.

I Frankrike foregaar optelling av arbeidere i alderen 18-50 aar.

v v v

Den britiske og allierte offensiv i Nordafrika fortsetter med full kraft over den vel 60 km lange front. Paa visse punkter har britene brutt inn i de tyske hovedstillinger. Angrepene har som regel foregaatt om natten, mens britene om dagen har holdt sine stillinger. Tyske motangrep har bare forekommet i mindre maastokk, og ingen av dem har ført frem. Tyske

troppekonsentrasjoner beregnet paa motangrep er to ganger revet op av lette britiske bombefly. Til søndag 25. ds., som var offensivens fjerde dag, kl. 6 em. hadde britene tatt 1450 tyske og italienske fanger. Idag meldes igjen at fanger er tatt. Hver dag bringer ny britisk fremgang, men enda har det ikke forekommet noget virkelig tankslag. Det tyske flyvaapen kjemper hele tiden defensivt. Bare en gang har tyske stukafly forsøkt et angrep paa fremskutte britiske stillinger, men de blev jaget paa flukt etter at 13 stukas var skutt ned. - Den britiske offensiv begynte med et 6 timers meget kraftig artilleribombardement. De tyske minefelter var saa omfattende, at de ikke kunde ryddes før angrepet. Britene maatte nøie sig med aa legge to gater igjennem dem ved hjelp av granater. Dekket av jagere gikk saa infanteriet til angrep. Derefter gikk britiske tanks inn i aapningene som en støtte. En iakttagelse sier at han ikke tidligere har sett kamper i ørkenen som i den grad har minnet kampene paa vestfronten under forrige krig. Tyskerne og italienerne har gjennom lengere tid utbygget sine linier, slik at en for aa gjennembryte dem maa gaa langsomt tilverks og sette inn med stor kraft. - De allierte flyvaapner er absolutt overlegne og spiller en avgjørende rolle naar det gjelder aa bryte inn i fiendens linier, samtidig som de ved uavlatelige angrep har gjort fiendens fremskutte flyplasser ubrukelige. Paa alliert side deltar australske, nyzealandske, sydafrikanske, franske og greske tropper. I løpet av 3 dager er to store tankbaater senket av briterne i Middelhavet. De var paa vei til Tobruk. Ellers pleier tyskerne aa la sine tankbaater losse i Bengazi, hvorpaa ruten er mindre utsatt for britiske angrep. Dette utlegges som at tys-

kerne er opraadd for motorbrensel ved fronten. Paa Tobruks havn er et større handelsskip sprengt i luften efter bombetreff. Et stort handelsskip er senket i konvoy. Foruten dette er en av aksens destroyere sannsynligvis senket i Middelhavet, et vepnet handelsskip er senket og 5 forsyningskip, likesom 5 forsyningskip er skadet.

Til et sted paa Vestafrikas kyst føres britiske og amerikanske fly med best. Her settes de sammen og utstyres med ekstra bensintanker. Det gjelder fly av følgende typer: Blenheim, Tomahawk, Maryland og Hurricane. De flys derefter 10.000 km. over Afrika til Egypt. 2000 fly er allerede ført frem denne vei.

v v v

Byer i Italia har igjen vært utsatt for kraftige britiske bombeangrep. Det kraftigste angrep har vært rettet mot Milano, Italias neststørste by og viktigste industriby. Første angrep fant sted om dagen og blev utført av Lancasterfly. Den første del av veien hadde de jagereskorte, men fortsatte saa turen alene i lav høide. Været var fint til de kom over Alpene, hvor de fant et lavt skydekke. Et sted var det en aapning i skyene, og der laa Milano. En av flyverne uttalte siden at han alltid hadde ønsket aa se en 4 tonns bombe springe, og nu hadde han anledning til aa se virkningene i fullt dagslys. Han slapp bomben midt i et fabrikk-kompleks, og efter eksplosjonen saa han at hele komplekset var fullstendig rasert. Etter at dette dagangrepet var avsluttet og klarsignalet hadde gaatt, kom det et nytt like voldsomt angrep av britiske Sterling, Halifax og Wellington bombefly. Det var da blitt mørkt, men brannene efter det forrige angrepet viste veien til maalene. Mussolini skal ha anmodet Hitler om luftvern til sine byer. Hitler har svart at alt trenges ved frontene. Ikke desto mindre er 25 procent av det tyske luftvernmateriell konsentrert omkring Berlin.

Østersjøhavnen Flensburg er bombet av lavtflyvende Mosquito bombefly. Et skib i dokk blev truffet. Dessuten er maal i Nederland, Nord- og Vest-Tyskland bombet av enkelte fly. En avdeling av det britiske flyvevaapens kystkommando har siden i sommer

vært stasjonert i Nord-Russland for aa avpatruljere de britiske konvoyruter.

Under det tidligere omtalte britiske bombeangrep paa Schneider-Creusot vaabenfabrikker i Frankrike blev lokomotivfabrikkene ødelagt, turbinverkstedene skadet og stålverkernes maskinverksteder fikk stor skade. Schweiziske korrespondenter har besøkt flere av de bombeherjede byer i Tyskland. En av dem kan fortelle at det tyske luftvern grunnnet mangler paa maskiner for en stor del betjenes av verkstedsarbeidere. En annen, som har sett Lidbeck, meddeler at store strøk av byen ligger fullstendig i ruiner. Tilstanden, sier han, er ti ganger verre enn i Warszawa efter en ukes tysk luftbombardement. Ennu holder franske krigsfanger paa med aa rydde op i ruinerne.

Det nye britiske Mosquito bombefly beskrives som følger: Det er et 2 motors monoplan i størst mulig utstrekning bygget av trematerialer for aa tillate en større bombelast. Vingespennet er ca. 14 meter og lengden ca. 10 meter. Det er vepnet med 4 kanoner og 4 maskingeværer. Ekspertene anser det som et av de hurtigste fly som finnes.

v v v

Russland. - I Stalingrad begynte uken med bedre vær og øket tysk aktivitet. Tyskerne gjorde nogen mindre fremskritt. Efter et par stillere dager satte tyskerne igjen inn like kraftig som noensinde. Igjen kunde de notere nogen ubetydelige fremskritt. Nu har russerne ført frem nye forsterkninger og kastet gjentagne tyske tank- og infanteriangrep tilbake med svære tap for tyskerne. Kampene staar fremdeles i byens nordlige industristrøk. Paa grunn av mannsmangel har tyskerne innskrenket angrepet til en smale front. De har her satt inn 4 infanteridivisjoner og 2 tankdivisjoner, men er visstnok blitt forsterket med enda en tankdivisjon. Nordvest for Stalingrad har tyske motangrep ikke ført frem. Russerne eter sig her langsamt inn i de tyske linier. Det samme gjelder sør for Stalingrad, hvor de tyske linier ogsaa er sterkt befestet.

Ved Mostok er den tyske offensiv dødd bort. Til gjengjeld har tyskerne ført frem et flankangrep sydvest for byen ved Nalchick.

Ved Tuapse er tyskerne kastet tilba-

ke. Terranget er her kupert og skogklædd.

Kulden kommer til Kaukasus. - En russisk skipatrule har funnet en del ihjelfrosne tyskere i en dugout. Fra Leningrad meldes om skibstrafikk dag og natt paa Ladogasjøen for aa føre alleslags forsyninger til byen. Nu fryser Ladoga til. Russerne har senket 2 tyske skip i Østersjøen paa tilsammen 16.000 tonn og sammesteds et tysk skip paa 15.000 tonn. I Svartehavet har de ogsaa senket et av aksens skip.

v v v

Paa Guadalcanar i Salomonsøiene har japanerne landsatt flere tropper. Iherdige angrep paa de amerikanske stillinger er slaatt tilbake i nærkamper. De amerikanske tropper, landstyrker og marineinfanteri, anslaaes til 20-30.000 mann. Antagelig venter baade japanerne og amerikanerne paa yderligere forsterkninger. I luften har amerikanerne vært absolutt overlegne baade her og under bombing av en rekke av japanernes baser. Under tre dagers sjøkamper ved Salomonsøiene blev 10 japanske skip skadet eller senket mot tilsvarende 4 amerikanske. Fra Østens andre kampplasser, særlig Rabaul i New Britain, meldes det ogsaa om japanske skibstap. Bl. a. blev en 17.000 tonns japansk flytender truffet alvorlig av bomber midtskips.

Den amerikanske flaatedag, som var den 27. ds., undertegnet Roosevelt ekstrabevilgninger til flaaten for bygging av 25 hangarskip, 14.000 sjøfly, 900.000 tonns destroyere, 500.000 tonns kryssere, 200.000 tonns hjelpefartøier. 13 hangarskip er for tiden under bygning i U.S.A.

v v v

Frankrike. - Under trussel om generalstreik har den franske quisling Laval maattet trekke tilbake forordningen om tvungen utskrivning av arbeidskraft til Tyskland. Ikke desto mindre fortsetter den franske radio aa komme med tyske trusler mot Frankrike og de franske arbeidere saafremt de ikke reiser i et tilstrekkelig antall.

Chefen for det uokkuperte Frankrikes hær, Darlan, har nettop fullført en tur gjennom fransk Marokko og Dakar paa Afrikas vestkyst. Fransk radio opplyser ved hans tilbakekomst at det ikke droiet sig om en lysttyr, men gjalt forholdsregler for aa møte trusselen fra de forbundne nasjoner.

v v v

Torsdag, 5. november 1942

Kongelig post.

Efter at de britiske og imperietroppene med de allierte fri franske og greske tropper gjennom tolv dager og netter hadde hamret løs paa aksens befestede stillinger i Egypt, brøt disse fullstendig sammen. De tyske og italienske tropper blev tvunget til fullt tilbaketog. Da denne melding forelaa igaar, var antallet av fanger tatt 9000, og mengden av døde og saarede aksetropper opgis som usedvanlig stor. I løpet av angrepets tolv dager er 260 aksetanks erobret eller ødelagt, og 270 kanoner er likeledes tatt eller ødelagt. Dette utgjør halvparten av aksens tanks og kanoner i Afrika. 300 aksefly er skutt ned eller skadet i samme tidsrum, og et lignende antall fly er ødelagt eller satt ut av kamp paa bakken. Dette utgjør to trediedeler av aksens fly i Afrika. I samme tid er 50.000 tonn aksetonnage senket i Middelhavet, og en lignende mengde er skadet. Den tyske øverstkommanderende i Rommels fravær, v. Stumme, er falt, og blant fangene er øverstkommanderende over det tyske Afrika-korps v. Thoma med mange flere høiere tyske og italienske officerer. Det avgjørende gjennombrudd skjedde med et almindelig infanterifremstøt mot fiendens sperreild. Herunder blev gater ryddet i minefeltene. De britiske tanks rykket frem, og det største tankslag, som hittil er sett utenfor Russland, utviklet sig for aa ende britisk seier. Den viktigste av de britiske operasjoner, som gikk forut for det avgjørende fremstøt, var den kile som blev slaatt gjennom de tyske linier i nordavsnittet av fronten. Kilens retning var sydøst-nordvest og avskar den tyske nordflanke hovedforbinnelsen bakover. Nogen faa tyske tanks greide forinnen aa undsette de isolerte styrker, men terrenget var sandig og fullt avsumper, slik tanksene ikke kunde komme større til nytte. Omraadet blev derefter tatt under intens artilleriild, for tilslutt aa bli feid rent under det følgende store fremstøt. Antagelig var det den svekkede nordflanke som var aarsaken til at det tyske sam-

menbrudd kom saa overraskende hurtig. Under det sterke britiske press, var tyskernes eneste forbindelse bakover, hovedveien langs kysten, saa sterkt truet, at det saa ut som aksetropperne kunde faa retretten avskaaret og bli drovet sørover i ørkenen. Da tilbaketog begynte, sørget de tyske officerer for befordringsmidler først og fremst til de tyske tropper, mens italienerne blev latt tilbake. Mens hovedmengden av fanger til aa begynne med bestod av tyskere, har den senere vært italienerne. I et avsnitt bad de efterlatte italienerne om vaapenstillstand for aa begrave sine døde. Naar vaapenstillstanden er utløpt, kan de bare overgi sig. I frontens sydavsnitt holder ennu noen isolerte akseavdelinger stand. I disse avsnitt vil det bli ryddet op senere. Ifølge dagens meldinger fortsetter fangene aa strømme inn. Det erobrede bytte har ennu ikke latt sig telle op. Forfølgelsen av aksestyrkene, som trekker sig tilbake uten orden, foregaar for full kraft. Britiske motoriserte og panseravdelinger har tatt snarveien gjennom ørkenen for paa forskjellige punkter aa avskjære fiendens tilbaketog. Fri franske fallskjermhoppere har landet flere steder, til og med saa langt borte som Bengazi og opererer mot fiendtlige kommunikasjonslinier og flyplasser. Britiske og allierte fly av alle typer griper kraftig inn i forfølgelsen. Aksestyrkenes retrett foregaar dekket av en skjerm av antitankskyts og tanks. Men Wellington bombefly, flyvende festninger, lette bombefly og jagere gjør alt for aa nedbryte enhver rest av motstand og spre ødeleggelsen. Flyveblader er sloppet ned med opfordringer til fienden om aa nedlegge vaapnene for aa spare sig for videre blodsutgydelse. Veiene er kranset av døde og av ødelagte og forlatte kjøretøier. Ogsaa til en retrett trenger en bensin og olie, i de siste fire uker har britiske fly og sjøstridskrefter senket alle olietransporter fra Italia til Libya, slik at nødvendig olie maatte fraktes med fly, og under de nuværende forhold er selvfølgelig enhver organisert forsynings-tjeneste brutt sammen. Olie- og bensintanker, lagre, kjøretøier, alt er bombet i brann. Det er et flammehav langs veien, som langt overgaar hvad